



## Kursplan

Fakulteten för hälso- och livsvetenskap

Institutionen för psykologi

2PS518 Personlighetsavvikelser, 7,5 högskolepoäng

Personality disorders, 7.5 credits

### Huvudområde

Psykologi

### Ämnesgrupp

Psykologi

### Nivå

Grundnivå

### Fördjupning

G2F

### Fastställande

Fastställd av Fakulteten för hälso- och livsvetenskap 2014-10-06

Kursplanen gäller från och med vårterminen 2015

### Förkunskaper

60 hp inom Psykologprogrammet eller motsvarande.

### Mål

Efter avslutad kurs förväntas deltagarna:

- visa fördjupad kunskap inom trait teori och diagnostik kring personlighetsstörning
- ha förvärvat en praktisk erfarenhet av användning av test och diagnosinstrument inom området
- ha en ingående kännedom om betydelsen av affekter, attachment, sociala och psykologiska problem under upptäckten och deras relation till personlighetsstörningar
- kunna redogöra för de olika personlighetsstörningarna i DSM-IV-systemet
- kunna redogöra för samsjuklighetsaspekter
- vara förtrogen med behandlingsaspekter vid personlighetsstörning
- ha en god orientering om behandlingsmetoder inom området.

### Innehåll

- ha ingående kunskaper om hjärnan, kognitiva och affektiva processer och betydelsen av dessa för personer med personlighetsstörning
- affekter, attachment, psykologisk utveckling och betydelsen för utvecklingen

- personligheten enligt trait-teori resp klinisk diagnostik
- psykologiska test och diagnostiska standardmetoder, särskilt SCID-II
- de olika diagnostiska grupperna av personlighetsstörning, kliniska kriterier och klinisk bild
- samsjuklighet med andra psykiska störningar
- ha en god förtrogenhet med huvudinriktningarna inom evidensbaserad behandling av personlighetsstörningar.

### Undervisningsformer

Kursen omfattar tillämpade moment av utredning och diagnostisk metodik föreläsningar seminarier och gruppuppgifter.

### Examinationsformer

Kursen bedöms med betygen Underkänd eller Godkänd.

Kursen examineras genom aktivt deltagande i seminarier och gruppuppgifter.

### Kursvärdering

Efter avslutad kurs genomförs en skriftlig kursutvärdering. Kursutvärderingen sammanställs och återkopplas till studenterna samt arkiveras enligt institutionens bestämmelser.

### Övrigt

Kursen är upplagd med fokus på klinisk förståelse och klinisk tillämpning och förutsätter en dialog med deltagarna och närvaro på samtliga moment. Föreläsningar och genomgångar tas upp i tentamen av kursen.

### Kurslitteratur och övriga läromedel

American Psychiatric Association (2002). Mini-D/IV. Diagnostiska kriterier enligt DSM-IV-TR (*Diagnostic and Statistical Manual, 4th Edition, Text Revision*). Danderyd, Pilgrim Press  
Ca. 75 sidor).

American psychiatric Association (2013). (*Diagnostic and Statistical Manual, 5th Edition, Text Revision*). 25 sidor). – Tar vi ut på internet när den kommer.

Frances, A., & Ross, R (2001), DSM-IV-TR – *Case studies – A clinical guide to differential diagnosis*. Kapitlen 13, 14, och 15. New York, American Psychiatric Publishing.

Jansson, I. (2010). *Femårsuppföljning av tvångsvårdade kvinnor – inverkan av psykisk störning på förloppet: Akademisk avhandling sid. Kappan- sidan 13-66*. ISBN 978-91-978718-2-

Karterud, Sigmund, Wilberg, Theresa, Urnes, Öyvind, (senaste upplagen 2010). *Personlig-hetspsykiatri*, Gyldendal, Oslo. Kommer svensk översättning under året. ISBN. 978-82-05-39210-6. Boken är huvudbok på kursen.

Rekommenderade artiklar:

Ni får ut ett antal artiklar på CD-skiva som ni kan lägga i er dator som handlar om området.

Bateman, & Fonagy, (2008): 8-Year Follow-Up of Patients Treated for Borderline

Perso-nality Disorder: Mentalization-Based Treatment Versus Treatment as Usual.

Fridell, M., Hesse, M. & Billsten, J. (2006). Criminal Behavior in Antisocial Substance Abusers between Five and Fifteen Years Follow-Up. *The American Journal on Addictions, 16: 1–5, 2007.*

Clarkin, J.F., Lenzenweger, Yeomans, F., Levy, K.N., Kernberg, O. (2007): An object relations model of borderline pathology. *Personality Disorders 2007 (21:5), 474-499.*

Clarkin, J.F. Lenzenweger, M.F., Levy, K.N., Kernberg, O. (2007): Am J of Psychiatry 2007 (164). Evaluating three Treatments for Borderlin Evaluating three treatments for borderline personality disorder: A multivariate Study. *Am Journal of Psychiatry 164: 922 – 928.*

Jansson, I., Hesse, M., & Fridell, M. (2008): Personality disorder features as predictors of symptoms five years post-treatment. *American Journal of the Addictions, 17(3): 172-178,*

Jansson, I., Hesse, M., & Fridell, M. (2009): Influence of personality disorder features on social functioning in substance abusing women five yeas after compulsive treatment. *European Addiction Research 15, 25-31.*

Gunderson, J., (2012): Borderline Personality Disorder. *The New England Journal of medicine, 2011; (364):2037-42.*

Monsen, J.T., Monsen, K. (2009): Affects and affect consciousness: A psychotherapy Model intengrating Silvan Tomkins’s Affect- and Script Theory within the framework of Self Psychology. Chapter 20: Finns på CD:n

Rodrigo, C., Rajapakse, S., & Jayananda, G., (2010): The ”anti-social” person: An insight into biology, classification and current evidence on treatment. *Annals of General Psychiatry 2010 (9:31), 31-42.*